

[Chr. J. Hansen.]

kan jo aldeles ikke gøres op i Kroner og Øre. Dernæst er der nævnt Erhvervsbyggeriet, det er vel ogsaa for saa vidt ganske naturligt, og endelig kommer Skolebyggeriet. Jeg kan dog ikke med Hensyn til det sidste undlade at udstøde et lille Hjertesuk, fordi jeg er klar over, at der er Byer, som med Hensyn til Skolebyggeriet staar i en uhyre vanskelig Situation. Jeg kan bl. a. nævne min egen By, hvor Udviklingen har været saaledes, at vi faktisk næsten staar over for en Katastrofe med Hensyn til at skaffe Lokaler til en fortsat Undervisning med det stigende Børneantal.

Endelig er der ogsaa i denne Redegørelse nævnt, at den luksusbetonede Reparations- og Ombygningsvirksomhed maa begrænses mest muligt. Jeg tror, det er en af de Udtalelser, der hilser Landet over med Tilfredshed, fordi vist ingen er i Tvivl om, at saaledes som Boligmangelen er, maa en hel Del af dette Bygningsarbejde foreløbig skubbes til Side til Fordel for at skaffe Boliger. Jeg tror ogsaa, mange er indforstaaet med, at der i de sidste Aaringer faktisk er anvendt alt for meget af det knappe Materiale, vi har, netop til saadanne luksusbetonede Forandringer og Reparationsarbejder.

Der er fra anden Side fremsat Ønske om at henvise Lovforslaget til et Udvalg paa 15 Medlemmer. Jeg gaar imidlertid ud fra, at det bliver en meget kort Udvalgsbehandling, men da Ønsket er fremsat, skal jeg paa et senere Tidspunkt af Forhandlingerne fremsætte Forslag derom. I øvrigt anbefaler jeg Lovforslaget til hurtig Gennemførelse i det høje Ting.

Jens Jensen: Formaalet med Loven om ekstraordinære Byggelaan som Følge af Materialesituationen, som blev gennemført i 1945, gik jo ud paa at sikre Bygherrerne mod Tab, begrundet paa Materiale-mangel og en deraf følgende uforholdsmæssig lang Byggeperiode.

Jeg erindrer, at da Lovforslaget dengang fik en meget gunstig Modtagelse, mente man, at der i stor Udstrækning vilde blive gjort Brug af den. Det har imidlertid vist sig ved Forlængelsen af Loven, at man overhovedet ikke har gjort Brug af den. Der er stillet ekstraordinære Byggelaan i Udsigt, men Ydelse af Laan har ikke fundet Sted. Hvorvidt denne Lov har Betydning, er maaske vanskeligt at afgøre. Man maa nærmest betragte Loven som overflødig i den Tid, den har været gældende. Materialesituationen er ikke særlig god, dog maa jeg gøre opmærksom paa, at med Undtagelse af

Træ- og Sanitetsvarer ligger Materialesituationen efter min Bedømmelse bedre end for et Aar siden. Jeg skal selvfølgelig villigt indrømme, at Mangelen paa Træ og Sanitetsvarer giver mange Vanskeligheder og ved de fleste Byggeforetagender medfører Standsningsperioder, saa at Byggeriet ikke kan gennemføres inden for den normale Byggeperiode. Opførelsen af Beboelsejendomme og Byggeri i det hele taget tager som Regel dobbelt saa lang Tid som under normale Forhold, i enkelte Tilfælde er Byggeperioden endda endnu længere. Hvis denne Betragtning holder Stik, skulde man jo tro, at der vilde være Brug for Loven, men det modsatte har vist sig at være Tilfældet. Det er en Selvfølge, at Finansieringen af Byggeforetagender, hvis Byggeperiode strækker sig langt ud over den normale Tid, medfører forøgede Renteudgifter. I langt de fleste Tilfælde optages Byggelaan ved Byggeriets Paabegyndelse til en ikke ubetydelig Rentesats. Disse Renteudgifter falder først og fremmest paa Bygherren, men Leverandørerne og Haandværkerne maa paa Grund af den lange Byggeperiode i mange Tilfælde give en udstrakt Kredit og paatager sig derved ogsaa et Rentetab — en ikke ubetydelig Indsats, som jeg ønsker at fremhæve ved Begyndelsen af dette Lovforslags Behandling.

Under Udvalgsbehandlingen af det foreliggende Lovforslag i det andet høje Ting er der stillet en Række Spørgsmaal til den højtærede Boligminister, og disse Spørgsmaal er efter min Mening besvaret ret udførligt. Jeg vil gerne stille et Spørgsmaal i Forbindelse med Spørgsmaal Nr. 2 og 3, der omfatter henholdsvis Byggestoppets Virkning i den Tid, der er gaaet, og Retningslinierne for det fremtidige Byggeri. Det gældende Byggestop af 7. August har maaske medført en hurtig Færdiggørelse af det paabegyndte Byggeri, men det er alligevel mit Indtryk, at Stoppet snarest bør lempes — for der er selvfølgelig ikke Haab om at faa det afskaffet. Jeg er tilbøjelig til at tro, at man har ventet for længe med eventuelle Lempelser. Byggestoppet er som bekendt ikke populært blandt Haandværkerne — det er vel ogsaa mere, end man kan forlange —, og jeg mener, det har medført visse Ubehageligheder, visse Ulemper derigennem, at en Del Smaamestre i Byerne og paa Landet paa Grund af Byggestoppet ikke har eller har haft fuld Beskæftigelse. En Del Smaamestre er med andre Ord for Tiden arbejdsløse. I adskillige Tilfælde har de maattet afskedige deres Folk, og i andre Tilfælde er Folkene laant ud med Løfte om, at man skal